

Spoločenstvo učiteľov a priateľov slovenčiny

VÝZVA NA PROTEST PROTI TESTOVANIU 5

Spoločenstvo učiteľov a priateľov slovenčiny vyzýva riaditeľov škôl a učiteľov, aby protestovali proti Testovaniu 5, ktoré sa bude konať 22. 11. 2017 takým spôsobom, že odporúčia zákonným zástupcom piatakov, aby nechali svoje deti doma. Touto výzvou však oslovujeme aj zákonných zástupcov priamo.

V prípade, že sa protestu aktívne zúčastníte, chceme všetkým odvážnym pripomenúť, že Testovanie 5 nemá náhradný termín, teda žiaci sa nemusia obávať, že budú písať test v inom termíne a na inom mieste. Je načase protestovať proti chybám v testovaniach, na ktoré každý rok poukazujeme a tiež proti spôsobom práce riadiacich inštitúcií, ktoré nám zadávajú aktivity a povinnosti na poslednú chvíľu bez možnosti pripraviť sa na ne a bez diskusie o nich. Je veľmi dôležité, aby nesúhlas vyjadrili aj zákonní zástupcovia našich žiakov.

Dôvody, ktoré nás vedú k takejto výzve:

- 1) Testovanie 5 (ďalej T5) sa podľa Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2017/18 nemalo konať. Školy majú povinnosť prispôbiť si aktivity, termíny a povinnosti podľa tejto pedagogickej smernice. Výchovno-vzdelávací proces však nepočítal v tomto školskom roku s prípravou na T5, preto si ju školy do svojich aktivít nezaradili, čím nebol vymedzený priestor na opakovanie učiva ISCED 1.
- 2) Termín T5 je nehorázny, keďže toto testovanie má overovať vedomosti a kompetencie žiakov z 1. stupňa základných škôl (ISCED 1). Za dva a pol mesiaca sa žiaci na 2. stupni posunú v učive ďalej a vracajú sa k témam 1. stupňa je kontraproduktívne, najmä v súvislosti s časovou tiesňou spomenutou v predchádzajúcom bode a vôbec, v stave preplnenosti osnov. Termín T5, ktorý býva zaradený do obdobia prvého polroka 5. ročníka, je absolútne nevhodný, keďže T5 je zamerané na overovanie vedomostí a kompetencií z ISCED 1. Z tohto dôvodu by malo byť T5 bezodkladne zaradené ku koncu druhého polroka 4. ročníka. V súčasnom stave učiteľia 2. stupňa sa pod tlakom okolia venujú v 5. ročníku témam zo 4. ročníka, a tak zaostávajú v osvojovaní ISCED 2.
- 3) O dôležitosti T5, ktorú sa snažia umelo zvýrazniť rôzne inštitúcie a NÚCEM, svedčí aj to, že nejstuje náhradný termín. Netreba ani hlboko preniknúť do problematiky štatistiky, aby sme vedeli, že výsledky žiakov, ktorí sa v deň testovania dostavia, budú skreslené. Máme informácie aj o tom, že školy v snahe vylepšiť si výsledok T5 neraz odporúčajú, aby slabší žiaci zostali doma. Výsledky takéhoto testovania teda nemôžu byť ani z odborného, ani z laického hľadiska relevantné.
- 4) Napriek tomu, že výsledky T5 nemôžu byť objektívne, zriaďovatelia, rôzne inštitúcie, ale aj uchádzači o štúdium na danej škole ich berú ako hlavné kritérium na hodnotenie školy, výchovno-vzdelávacieho procesu. Okrem toho sa T5 realizuje iba z 2 vyučovacích predmetov, čo nemôže byť hlavným kritériom akéhokoľvek hodnotenia školy. Učiteľia týchto predmetov sú pod permanentným tlakom a akékoľvek zlyhanie sa im kladie za vinu.
- 5) T5 napriek tomu, že testuje vedomosti 1. stupňa a uzatvára tak ISCED 1, obsahuje aj položky z ISCED 2, čím dochádza k porušovaniu špecifikácie a zamerania testu T5.
- 6) T5 sa koná pod hlavičkou predmetu slovenský jazyk a literatúra, no jeho obsah je zameraný predovšetkým na čítanie s porozumením, ktoré je kompetenciou viacerých vyučovacích predmetov.

- 7) V metodických pokynoch sa učiteľom nariaďuje, aby nedávali dve *veľké* písomné práce v jeden vyučovací deň. Žiaci 5. ročníka (vek 10 - 11 rokov!) sú v deň testovania vystavení dvom 60-minútovým testom, čo odporuje akýmkoľvek zásadám psychohygieny, ktorú majú školy bežne dodržiavať. Ako je možné, že štátna inštitúcia nezohľadňuje takéto základné pravidlo? O únave a vyčerpaní žiakov nemusíme ani hovoriť, keďže dostupná pedagogicko-psychologická literatúra píše o dôsledkoch nedodržiavania psychohygieny vo výchovno-vzdelávacom procese (tá istá výčitka smeruje aj k Testovaniu 9). Aj to môže skresliť už spomínané výsledky testovania.
- 8) T5 v nadväznosti na Testovanie 9 (ďalej T 9) neobsahuje žiadnu *pridanú hodnotu*, ako to prezentuje NÚCEM. Jednak sa na T5 nemusia zúčastniť všetci žiaci, na rozdiel od T9 (pozri aj bod 3), jednak sa T9 realizuje v situácii, keď je trieda bez tých žiakov, ktorí po 5. ročníku odišli na osemročné gymnáziá (prípadne po 8. ročníku na bilingválne gymnáziá). T5 tak testuje iba vedomosti a spôsobilosti, ktoré má žiak v deň testovania, v podmienkach odporujúcich psychohygiene a v situácii, keď sa každoročne objavujú sporné alebo chybné položky v testoch. Kontinuita T5 a T9 je teda relatívna, bezpredmetná. Isto, výsledok testovania upozorní učiteľov na niektoré čiastkové nedostatky, no výsledky testovania T5 a T9 sa nedajú paušalizovať a nedajú sa porovnávať.
- 9) T5 prináša mnohým žiakom úplne zbytočný stres, keďže niektorí učitelia pod nátlakom vedenia školy, zriaďovateľa, zákonných zástupcov vyvíjajú následne nátlak na žiakov. Nezmyselne ich stresujú, ba vyhrážajú sa im, že ich na základe T5 budú hodnotiť, čo razantne odmietame. Aj keby nedochádzalo k tejto situácii, žiaci v tomto veku sa ešte stále obávajú akejkoľvek skúšky, preto je pre nich stres a strach zo zlyhania prirodzeným dôsledkom.
- 10) T5 i T9 zohľadňujú žiakov so zdravotným znevýhodneným alebo s vývinovými poruchami učenia iba tak, že im predĺžia administráciu testu o 15 minút, čo je nedostatočným opatrením. Sami učitelia musia k takýmto žiakom pristupovať individuálne, tvoria pre nich iné zadania, modifikujú im testy, diktáty, úlohy, ktoré rešpektujú ich handicap. Prečo sa podobným spôsobom neupravujú aj testy celoslovenského významu?

Je veľmi zaujímavé a cynické zároveň, že v čase nedostatku financií na dôležité zložky výchovno-vzdelávacieho procesu sa zo dňa na deň nájde veľká čiastka na realizáciu T5, ktorá má v súčasnej podobe minimálnu hodnotu pre školu. Domnievame sa, že vynaložené finančné prostriedky mohli byť použité inak, resp. na nápravu a dôkladné prehodnotenie oboch testovania - T5 i T9, ktoré naznačuje aj reformný dokument Učiace sa Slovensko. Aj preto sa prikláňame k výzve na protest tohto nesystémového prvku.

V prípade, že máte aj v čase demokracie strach protestovať proti T5, vyzývame Vás, aby ste svojich žiakov a svoje deti zbytočne nestresovali, aby ste výsledky z testovania brali iba ako čiastkovú spätnú väzbu k vedomostiam a kompetenciám žiakov, ktorá sa nedá zovšeobecniť. Nevypovedajú o kvalite pedagóga, o kvalite školy a o objektívnom hodnotení žiakov v celoslovenskom meradle.

FB: [Spoločenstvo učiteľov a priateľov slovenčiny](#)

5. 11. 2017